

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Colegiul "Gheorghe Asachi" din Lipcani

"Aprob"

Directorul Colegiului "Gheorghe Asachi" din Lipcani

T. Tiutiunic

Tatiana Tiutiunic

"25"

mai

2017

Curriculumul disciplinar

F.04.L.050 Voluntariat social

Specialitatea: 92310 - Asistență socială

Calificarea: Lucrător social

Lipcani 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Zastavnețchi Emilia, grad didactic doi, Colegiul "Gheorghe Asachi" din Lipcani

Aprobat de:

Consiliului Metodic al Colegiului "Gheorghe Asachi" din Lipcani

Director

T. Tiutiunic

Tatiana Tiutiunic

" *25* " *mai* 2017

Recenzenți:

Caraulean Emilia, șef catedră

" *25* " *mai* 2017

Tiutiunic Tatiana, director

" *25* " *mai* 2017

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	4-5
III. Competențele profesionale specifice modulului.....	5
IV. Administrarea disciplinei	6
V. Unitățile de învățare	6-7
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	7
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	8-9
VIII. Sugestii metodologice	9
IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10-12
X. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	13

I. Preliminarii

Curriculumul la disciplina "Voluntariat social" este adresat elevilor care parcurg programul de formare "Asistență socială și consiliere". Această unitate de curs va oferi beneficiarilor oportunități de implicație în organizarea și desfășurarea activităților de voluntariat, pentru realizarea proiectelor de lungă și scurtă durată, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților educaționale la disciplina respectivă.

Curriculumul este destinat promovării voluntariatului în instituțiile de învățământ pe perioada desfășurării studiilor și a explicării beneficiilor pe care un elev le poate avea dacă se implică în activitățile de voluntariat.

Conținuturile studiate la această disciplină vor fi utile în parcurgerea traseului profesional al lucrătorului social.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Studierea disciplinei "**Voluntariat social**" oferă posibilitatea de a îmbina munca într-un proiect concret, aplicat în comunitatea unde activează. Experiențele de lucru și de relaționare pe care le trăiește tânărul ca voluntar se pot dovedi o excelentă sursă pentru atunci, când va fi pus în fața faptului de a dovedi valoarea competențelor profesionale.

Voluntariatul este o componentă a societății civile. Ea reprezintă o modalitate prin care individual sau în grup pot fi consolidate și susținute valorile legate de comunitate, de serviciul adus persoanelor aflate în dificultate. Persoanele pot să-și exercite drepturile și responsabilitățile de membrii comunității lor, în timp ce învață și se dezvoltă pe parcursul întregii vieți, realizându-și astfel întregul potențial uman.

Această disciplină îi va orienta pe elevi spre o schimbare, spre un curaj, spre un spirit civic pentru a lua inițiative și a trece la acțiuni. După studiarea disciplinei pentru fiecare se vor deschide noi oportunități de lucru în echipă, de a câștiga experiență în vederea obținerii unui loc de muncă, de a se simți util în lucrul cu beneficiarii, de a-și asuma noi responsabilități, de a înțelege problemele comunității în care trăiește.

Voluntariatul social este o formă de învățare prin acțiune practică, care poate genera cunoștințe și abilități. Găsirea unui loc de muncă după absolvirea studiilor este o piatră de încercare pentru fiecare proaspăt absolvent, deoarece, un angajator cere experiență de lucru. De aici intervine valoarea voluntariatului pentru tinerii care, implicându-se în activități de voluntariat în domeniul pentru care s-au pregătit, pot dobândi experiența necesară angajării cu succes la finalizarea studiilor. Disciplina "Voluntariat social"

va permite pregătirea, informarea, planificarea și luarea de decizii a tinerilor în realizarea activităților la nivel de instituție și comunitate.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestei discipline vor fi utile viitorului lucrător social pentru realizarea următoarelor atribuții și sarcini de lucru:

- Stabilirea situației generale a oamenilor care locuiesc într-o anumită zonă;
- Identificarea situației reale a familiilor care au probleme din cauza modului de viață nesatisfăcător, probleme de alcoolism, consum de droguri;
- Colaborarea cu pertenerii din interiorul și exteriorul instituțiilor, colegi de breaslă, asistenți sociali, părinți, profesori, medici, psihologi;
- Desfășurarea muncilor administrative și organizatorice.

De asemenea, competențele dezvoltate în cadrul acestei discipline vor fi utile pentru parcurgerea următoarelor unități de curs:

- U.05.O.006 Etica și deontologia profesională
- U.036.O.007 Sociologia generală
- F.08.O.022 Procesele sociale
- S.07.O.031 Psihopedagogie specială
- S.08.O.035 Psihologia specială
- S.04.L.050 Dezvoltarea comunitară participativă

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Pe parcursul studierii disciplinei "Voluntariat social" se vor dezvolta următoarele competențe profesionale specifice:

Respectarea cadrului conceptual al voluntariatului în activitatea profesională a pedagogului social;

- Investigarea subiectului voluntariatului și identificarea posibilităților de implicare în beneficii personale și comunitare;
- Proiectarea activităților de voluntariat;
- Promovarea importanței activităților de voluntariat și beneficiile acestora;
- Comunicare eficientă în scopul identificării problemelor comunității;
- Implementarea proiectelor de voluntariat

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Total	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
		Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/Seminar			
IV	60	15	0	45	Examen	2

V. Unități de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
I. Introducere în voluntariat	
UC1. Identificarea oportunităților voluntariatului pentru cariera profesională UC2. Elaborarea strategiilor de promovare a voluntariatului în diferite domenii de activitate	Voluntariatul: noțiuni, concepte. 1. Analiza cadrului legal cu referire la voluntariat. 2. Resurse pentru organizarea eficientă a acțiunilor de voluntariat. 3. Recrutarea voluntarilor și posibilități de implicare. 4. Modalități și domenii de activitate a voluntarului. 5. Drepturile și responsabilitățile voluntarilor.
II. Planificarea acțiunilor de voluntariat	
UC3. Planificarea activităților de voluntariat	1. Structura planului individual sau de grup a implicării în acțiunile de voluntariat 2. Documentele funcționale în activitatea de voluntariat (contractul) 3. SNV – săptămâna națională a voluntariatului. Oportunități de implementare a Planului de acțiuni în domeniul voluntariatului în SNV
III. Implicarea voluntarului în acțiuni comunitare	
UC4. Sensibilizarea populației asupra anumitor probleme din comunitate UC5. Promovarea Codului de etică în activitățile de voluntariat	1. Manifestarea abilităților de autocunoaștere într-un grup social 2. Apariția și soluționarea problemelor în activitatea voluntarului

	3. Activități de sensibilizare a populației asupra unor probleme sociale din comunitate 4. Codul de etică în activitatea voluntarului
IV. Rolul comunicării eficiente și a relațiilor interpersonale în acțiuni de voluntariat	
UC6. Elaborarea sarcinilor de comunicare verbală și nonverbală, ținându-se cont de limbajul folosit pentru pregătirea profesională și particularitățile interlocutorului	1. Tipologia comunicării eficiente și a relațiilor interpersonale în acțiuni de voluntariat 2. Feedback-ul constructiv în munca de voluntariat 3. Diseminarea bunelor practici în domeniul voluntariatului social

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr.ord.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		lucrul individual
			prelegeri	seminare	
1.	Introducere în voluntariat	15	4	0	8
2.	Planificarea acțiunilor de voluntariat	15	4	0	12
3.	Implicarea voluntarului în acțiuni comunitare	15	4	0	15
4.	Rolul comunicării eficiente și a relațiilor interpersonale în acțiuni de voluntariat	15	3	0	10
	Total:	60	15	0	45

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
I. Introducere în voluntariat			
1. Din istoricul apariției voluntariatului.	Linia timpului	Dezbateri	Săptămâna 1
2. Să investim în educația non-formală dacă ne dorim schimbări în societate.	Eseu	Prezentare	Săptămâna 2
3. Recrutarea voluntarilor și posibilități de implicare.	Proiect individual "Și tu poți deveni voluntar!"	Masă rotundă	Săptămâna 3
4. Modalități și domenii de activitate a voluntarului.	Portofoliul "Practici bune din diferite domenii de activitate a voluntarilor din Republica Moldova"	Prezentarea PowerPoint Dezbateri publice	Săptămâna 4
II. Planificarea acțiunilor de voluntariat			
1. Planul individual sau de grup a implicării în acțiunile de voluntariat	Proiectul activității de voluntariat	Prezentarea proiectelor de voluntariat	Săptămâna 5-6
2. Sensibilizarea elevilor din școli în promovarea acțiunilor de voluntariat	Raport asupra campaniei de sensibilizare	Dezbateri publice Joc de rol Raport de cercetare Cartea comunității	Săptămâna 7-9
III. Implicarea voluntarului în acțiuni comunitare			
1. Manifestarea abilităților de autocunoaștere într-un grup social	Teste de autocunoaștere	Prezentări publice	Săptămâna 11
2. Standarde de activitate a	"Eu am ales să fiu		Săptămâna 12

voluntarilor	schimbarea, nu să vorbesc despre ea"	Joc de rol	
3. Codul de etică în activitatea voluntarului	Elaborarea profilului voluntarului	Prezentări	Săptămâna 13
IV. Rolul comunicării eficiente și a relațiilor interpersonale în acțiuni de voluntariat			
1. De la relațiile interpersonale la comunicarea socială	Eseu	Colaj de eseuri	
2. Feedback-ul constructiv în munca de voluntariat (probleme de comunicare în lucrul de echipă)	Studiu de caz	Raport de cercetare	Săptămâna 14
3. Voluntariatul – corabia de salvare a societății umane	Eseu	Prezentări individuale	Săptămâna 15
4. Oportunitățile voluntariatului pentru cariera profesională	Raport de autoevaluare	Evaluarea cercetărilor în domeniul voluntariatului	

VIII. Sugestii metodologice

La predarea unității de curs "Voluntariat social" vor fi utilizate strategii didactice ce contribuie la dezvoltarea gândirii critice, ameliorarea relațiilor interpersonale, dezvoltarea competențelor cognitive și sociale, dezvoltarea competențelor de comunicare, dezvoltarea inteligenței interpersonale, împărtășirea experiențelor, compararea modurilor de a învăța a achizițiilor realizate, dezvoltarea responsabilității individuale, interpretarea unor roluri în cadrul grupului, cultivarea toleranței, dezvoltarea bazei motivaționale a învățării, consolidarea încrederii în propriile forțe și consolidarea stimei de sine.

Pentru a realiza un învățământ de calitate, prin studierea acestui curs le vom oferi elevilor posibilitatea să se aplice și să se sintetizeze cunoștințele teoretice în variate moduri și să-și confrunte propriile opinii cu ale colegilor. Proiectând și rerealizând activități de predare-învățare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic va oferi elevilor ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și a-și dezvolta competențele metacognitive. Beneficiind de o îndrumare competentă din partea cadrului didactic, elevii vor avea posibilitatea să realizeze obiectivele învățării și să devină un receptor activ de informație motivat pentru practicarea unei învățări autentice, de aplicare a informațiilor primite în diferite contexte.

IX. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea trebuie să se realizeze sub forma unui feed-back neîntrerupt, care ar confirma sau infirma formarea și dezvoltarea competențelor. În vederea unei evaluări cât mai adecvate, profesorul va utiliza instrumente axate pe evaluarea produsului sau mai cu seamă cum a fost acesta realizat, cum a ajuns elevul la această performanță. Pentru ca procesul de evaluare să fie eficient, înainte de a demara evaluarea, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor modul de evaluare, baremul, grila sau criteriile de notare.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1	Referat	<ul style="list-style-type: none">• Corespunderea referatului temei• Profunzimea dezvoltării temei• Adecvarea la conținutul surselor primare• Coerența și logica expunerii• Utilizarea dovezilor din sursele consultate• Gradul de originalitate și de noutate• Nivelul de erudiție• Modul de structurare a lucrării• Justificarea ipotezei legate de tema referatului• Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare
2	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none">• Corectitudinea interpretării studiului de caz• Calitatea soluțiilor ipotezelor propuse și argumențarea acestora• Corectitudinea lingvistică a formulărilor• Utilizarea adecvată a terminologiei• Rezolvarea corectă a problemei asociate studiului analizat de caz• Punerea în evidență a problematicii

		<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de analiză și sinteză a documentelor • Originalitatea studiului • Aprecierea critică, judecata personală a elevului • Corectitudinea interpretării studiului de caz • Calitatea soluțiilor și argumentarea acestora • Rezolvarea corectă a problemei asociate studiului de caz analizat
3	Proiect elaborat	<ul style="list-style-type: none"> • Validitatea proiectului • Argumentarea logică a temei propuse • Motivația pentru cercetare • Structura proiectului • Calitatea materialului utilizat în realizarea proiectului • Calitatea evaluării proiectului • Manifestarea creativității în proiect

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor funcțional-acționare sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1	Planul activității de voluntariat	<ul style="list-style-type: none"> • Corespunderea cu cadrul legal • Încadrarea în timp • Resurse stabilite • Gradul de mobilizare (numărul de parteneri care vor fi mobilizați) • Aplicabilitatea planului pentru realizarea obiectivelor propuse
2	Planul campaniei de promovare a Codului de etică	<ul style="list-style-type: none"> • Respectarea criteriilor de organizare a unei campanii: pregătirea, implementarea, evaluare

		<ul style="list-style-type: none"> • Indicatorii calitativi • Indicatorii cantitativi • Persoane informate • Relevanța mesajului • Numărul de activități din campanie • Numărul de parteneriate • Încadrarea în limita resurselor stabilite
3.	Contracul de voluntariat	<ul style="list-style-type: none"> • Corespunderea cu cadrul legal • Racordarea la specificul instituției-gazdă • Respectarea obiectului contractului • Obligațiunile părților implicate în contract • Coerența documentului • Ținuta lingvistică a documentului
4.	Scenariul dezbaterilor publice	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de actori implicați • Elemente de organizare • Relevanța temei • Relevanța argumentelor • Modul de comunicare • Transmiterea informațiilor, încercând inducerea la nivelul grupului de apartenență • Selectarea informațiilor din surse sigure autorizate ce dau dovadă de atitudine corectă în relațiile cu beneficiarii

Evaluarea sumativă va avea loc prin examen (prezentări a proiectelor de voluntariat în domeniul social).

Nota finală va fi constituită din raportul: 60% - media notelor curente și 40% - nota prezentării proiectului.

X. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată	Numărul de exemplare disponibile
1.	Declarația Universală cu privire la voluntariat, adoptată în anul 2001	Biblioteca	
2.	Lambru Mihaela, Mărgineanu Ioan, <i>Parteneriat public privat în furnizarea de servicii sociale</i> , București, 2004	Biblioteca	
3.	Marshall Gordon, Dicționar de sociologie, București, 2003	Biblioteca	
4.	Studiul privind sectorul neguvernamental în Republica Moldova, Chișinău, Centrul CONTACT, 2000, suport de curs		
5.	Contractul de voluntariat, suport de curs		

Recenzie

la curricula disciplinei "Voluntariat social", domeniul de formare profesională *Asistență socială și consiliere*, specialitatea *Asistență socială*, calificarea *Lucrător social*

La elaborarea Curriculumul "Voluntariat social" s-au luat în considerație actele normative elaborate în Republica Moldova: Legea despre voluntariat, nr.121 din 18.07.2010, Strategia Educația – 2020, Codul Educației și alte acte normative cu referire la voluntariat.

Conținuturile recomandate în Curriculumul au fost structurate pe patru module, ce includ subiecte importante în promovarea voluntariatului – calitate necesară în domeniul de formare profesională. Ele asigură un echilibru între partea teoretică și cea practică. Scopul conținuturilor recomandate rezidă în activizarea potențialului civic al tinerilor și implicarea activă în acțiuni de solidaritate, toleranță, încredere, spirit civic și responsabilitate socială.

Curriculumul are un grad sporit pentru activități individuale ale elevilor, având ca finalitate formarea și dezvoltarea unui sistem de competențe, care va permite găsirea unui loc de muncă după absolvirea studiilor, de a-și asuma responsabilități și de a înțelege problemele comunității în care trăiește.

La nivel metodologic, Curriculumul propune strategii interactive de predare-învățare-evaluare.

Consider ca Curriculumul poate fi inclus în componența Curriculumului specialității.